

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

12 päivänä joulukuuta 2000 *

Asiassa T-11/00,

Michel Hautem, Euroopan investointipankin toimihenkilö, kotipaikka Schouweiler (Luxemburg), edustajinaan asianajajat M. Karp ja J. Choucroun, Luxemburg, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Karp, 84 Grand-Rue,

kantajana,

vastaan

Euroopan investointipankki, asiamiehenään oikeudellinen pääneuvonantaja J.-P. Minnaert, avustajanaan asianajaja G. Vandersanden, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan investointipankki, 100 boulevard Konrad Adenauer,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jossa kantaja vaatii Euroopan investointipankkia korvaamaan vahingon, jonka hän katsoo itselleen aiheutuneen siitä, että vastaaja oli kieltäytynyt täytäntöönpanemasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-140/97, Hautem vastaan EIP, 28.9.1999 antamaa tuomiota (Kok. H. 1999, s. I-A-171 ja II-897),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. García-Valdecasas sekä tuomarit P. Lindh ja J. D. Cooke,

kirjaaja: hallintovirkamies G. Herzig,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 12.9.2000 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Riidan taustalla olevat tosiseikat

1 Kantaja tuli 16.12.1994 Euroopan investointipankin (EIP) palvelukseen ura-alueen K palkkaluokkaan K004 kuuluvaksi vahtimestariksi.

- 2 EIP:n presidentti teki 31.1.1997 EIP:n henkilöstösääntöjen 38 artiklan 3 kohdan nojalla ja näiden sääntöjen 40 artiklassa määrätyn pariteettikomitean perustellun lausunnon mukaisesti päätöksen (jäljempänä irtisanomispäätös), jolla kantaja vakavan syyn perusteella erotettiin ilman irtisanomisaikaa ja lähtökorvauksen säilyttäen, koska hänen katsottiin rikkoneen henkilöstösääntöjen 1, 4 ja 5 artiklaa.
- 3 Kantaja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 29.4.1997 toimittamallaan kannekirjelmällä irtisanomispäätöstä koskevan kumoamiskanteen (asia T-140/97).
- 4 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi asiassa T-140/97, Hautem vastaan EIP, 28.9.1999 antamallaan tuomiolla irtisanomispäätöksen. Kyseisen tuomion tuomiolauselma kuuluu seuraavasti:
 - ”1) Kumotaan Euroopan investointipankin 31.1.1997 tekemä päätös, jolla kantaja irtisanottiin menettämättä lähtökorvausta.
 - 2) Euroopan investointipankki veloitetaan maksamaan kantajalle irtisanomisen jälkeiseltä ajalta eräänntyneet palkat.
 - 3) Kantajan esittämät vahingonkorvausvaatimukset hylätään.
 - 4) Euroopan investointipankin esittämää vahingonkorvausvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

- 5) Euroopan investointipankki vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.”
- 5 Kantajan asiamies pyysi 18.10.1999 päivätyllä kirjeellä EIP:a ottamaan kantaa asiassa Hautem annetun tuomion täytäntöönpanoon. EIP:n asiamies vastasi 22.11.1999 päivätyllä kirjeellä todeten, että EIP aikoi hakea muutosta tähän tuomioon, mutta kirjeessä ei otettu kantaa tuomion täytäntöönpanoa koskevaan kysymykseen.
- 6 EIP valitti 26.11.1999 Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen asiassa Hautem annetusta tuomiosta (asia C-449/99 P). Sen valitus perustui erityisesti siihen, että kantajan uudelleensijoittamisella ja irtisanomisen jälkeiseltä ajalta erääntyneiden palkkojen maksamisella EIP:n toimihenkilöille annettaisiin virkamiesten asema, vaikka kyse on työsopimussuhteesta olevista toimihenkilöistä.
- 7 EIP ei ole pannut vireille välitoimimenettelyä saadakseen asiassa Hautem annetun tuomion täytäntöönpanon lykätynksi.
- 8 Kantajan asiamies pyysi 30.11.1999 lähetetyssä telekopiassa, että EIP toimittaisi hänelle palkkataulukot ja vahvistaisi niiden erääntyneiden palkkojen määrän, jotka asiassa Hautem annetun tuomion tuomiolauselman mukaan on maksettava.
- 9 EIP:n asiamies vastasi 8.12.1999 päivätyssä kirjeessä seuraavasti:

”Pankki katsoo — — että [tähän] pyyntöön suostuminen on, jollei suorastaan hyvän oikeudenhoidon vastaista, niin ainakin ennenaikaista, koska se koskee

nimenomaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion niitä kahta kohtaa, joihin tullaan saamaan lisäselvitystä yhteisöjen tuomioistuimen annettua tuomion valitusasiassa. Jos irtisanomisen jälkeiseltä ajalta erääntyneet palkat maksettaisiin, ne jouduttaisiin palauttamaan, jos yhteisöjen tuomioistuin kumoaisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion tältä osin.”

- 10 Kantajan asiamies pyysi EIP:n asiamiehelle 21.12.1999 lähettämässään telekopiossa viimeksi mainittua ryhtymään hänen päämiehensä uudelleensijoittamisen edellyttämiin toimenpiteisiin ja maksamaan irtisanomisen jälkeen erääntyneet palkat. Hän täsmensi myös, että jollei EIP vastaisi tyydyttävällä tavalla, hän tulisi pyytämään välitoimien määräämistä, jotta asiassa Hautem annettu tuomio saataisiin täytäntöönpannuksi sakon uhalla.
- 11 EIP:n asiamies vahvisti 22.12.1999 lähetetyssä telekopiosanomassa kantajan asiamiehelle EIP:n katsovan, ”ettei se hyvään oikeudenhoitoon liittyvistä syistä ja asiassa Hautem annetun tuomion laillisuutta koskevien perustavanlaatuisen epäilyjen vuoksi aio uudelleensijoittaa Hautemia eikä maksaa kyseisessä tuomiossa yksilöityjä irtisanomisen jälkeen erääntyneitä palkkoja”.
- 12 EIP:n asiamies ilmoitti 30.12.1999 lähetetyssä telekopiossa EIP:n katsovan, ettei kantajan vaatimukseen ”voitu tällä kertaa suostua”, ja pysyi 8.12. ja 22.12.1999 päivätyissä kirjeissä esitetystä kannastaan.

Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset

- 13 Kantaja on nostanut tämän kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 18.1.2000 saapuneella kannekirjelmällä.

- 14 Kantaja on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 26.1.2000 jättämässään erillisessä asiakirjassa esittämässään välimiuhakemuksessa vaatinut, että asiassa Hautem annettu tuomio määrätään täytäntönpantavaksi sakon uhalla.
- 15 Kantaja on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 17.3.2000 jättämällään erillisellä asiakirjalla hakenut maksutonta oikeudenkäyntiä.
- 16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on 7.4.2000 antamallaan määräyksellä jättänyt välimiuhakemuksen tutkittavaksi ottamatta siitä syystä, että välimiuhista päättävä tuomari ei ollut toimivaltainen tutkimaan kyseistä hakemusta.
- 17 Asianosaiset ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja ovat 11.4.2000 pitäneet epävirallisen kokouksen, jossa pyrittiin sovinnon tekemiseen. Asianosaiset eivät päässeet sovintoon.
- 18 Kantaja on 5.6.2000 päivätyllä kirjeellä kieltäytynyt jättämästä vastinetta.
- 19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja on 26.6.2000 antamallaan määräyksellä myöntänyt kantajalle maksuttoman oikeudenkäynnin.
- 20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (viides jaosto) on esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella päättänyt aloittaa suullisen käsittelyn ryhtymättä edeltäviin asian selvittämistoimiin.

21 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin on kuultu 12.9.2000 pidetyssä istunnossa.

22 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— velvoittaa EIP:n maksamaan hänelle 60 000 euroa korvauksena vahingosta, joka hänelle on aiheutunut siitä, ettei asiassa Hautem annettua tuomiota ole pantu täytäntöön

— velvoittaa EIP:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23 EIP vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— katsoo kanteen perusteettomaksi

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pääasia

24 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisö on vastuussa vahingosta, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielinten moitittu toiminta on lain-

vastaista, vahinko on todella syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-1981, 42 kohta ja asia T-48/97, Frederiksen v. parlamentti, tuomio 28.9.1999, Kok. H. 1999, s. I-A-167 ja II-867, 44 kohta).

EIP:n lainvastainen toiminta

Asianosaisten väitteet

- 25 Kantaja väittää, että EIP on vakavalla tavalla jättänyt noudattamatta velvollisuutensa, kun se on toistuvasti kieltäytynyt täytäntöönpanemasta tuomiota, vaikka se on täytäntöönpanokelpoinen. Tämä EIP:n asenne on paitsi kantajan intressien myös oikeusjärjestyksen perusteiden vastainen.
- 26 Asiassa Hautem annetun tuomion tuomiolauselman sen kohdan osalta, jossa EIP:lle asetetaan velvollisuus maksaa kantajalle ne erääntyneet palkat, jotka hänen olisi pitänyt saada irtisanomisensa jälkeen, kantaja toteaa, että EIP oli hylännyt sekä hänen pyyntönsä saada tieto siitä tarkasta määrästä, johon hänellä oli oikeus, että hänen pyyntönsä saada käyttöönsä palkkataulukot, joiden avulla hän olisi voinut laskea tämän määrän. Viimeksi mainittu oli myös kieltäytynyt uudelleensijoittamasta kantajaa.
- 27 EIP väittää selittäneensä kantajalle ne syyt, joiden vuoksi se katsoi olevan hyvän oikeudenhoidon mukaista odottaa siihen asti, kunnes yhteisön tuomioistuin ratkaisisi asiassa Hautem annettua tuomiota koskevan valituksen, ja vakuutta-

neensa tälle, että se tulisi noudattamaan niitä sitoumuksia, joita sille lopultakin aiheutuisi yhteisöjen tuomioistuimen tuomiosta, olipa se minkä sisältöinen tahansa. Tästä syystä on väärin väittää, että EIP olisi syyllistynyt toimimattomuuteen asiassa Hautem annetun tuomion täytäntöönpanossa tai että se olisi kieltäytynyt siitä.

- 28 EIP on pidättynyt kaikista sellaisista toimista, jotka olisivat saattaneet jatkossa vaarantaa asiassa Hautem annetun tuomion täytäntöönpanon, ja se on antanut kantajalle täydet takeet siitä, että täytäntöönpano tulee tapahtumaan asianmukaisesti sen jälkeen kun pääasia on lopullisesti ratkaistu. Se on myös ehdottanut kantajalle, että se tallettaisi irtisanomisen jälkeen erääntyneitä palkkoja vastaavan määrän.
- 29 Tästä syystä kantaja ei voi kiistää sitä, että EIP on vilpittömässä mielessä sitoutunut täytäntöönpanemaan asiassa Hautem annetun tuomion kokonaisuudessaan. Kantaja voi riitauttaa ainoastaan sen ajan, jonka kuluessa tämän täytäntöönpanon on tapahduttava.
- 30 EIP toteaa, että sitä kohtuullista aikaa, jonka kuluessa asiassa Hautem annettu tuomio on täytäntöönpantava, on tässä tapauksessa arvioitava ottaen huomioon ne valituksesta ilmenevät perustavanlaatuiset väitteet, joilla tuossa tuomiossa tehty ratkaisu on riitautettu ja jotka tällä hetkellä ovat yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltävinä. On oleellisen tärkeää, että yhteisöjen tuomioistuin päättää, perustuuko EIP:n ja sen henkilöstön välinen suhde henkilöstösääntöihin vai sopimukseen. Lisäksi EIP väittää ottaneensa huomioon kantajan oikeussuojan, sillä tämän oikeudet tulevat lopullisesti vahvistetuiksi vasta yhteisöjen tuomioistuimen antamalla tuomiolla.
- 31 EIP toteaa lopuksi, että kun otetaan huomioon kaikki nyt esillä olevassa asiassa esille tulleet seikat ja se, että kantajan kaikki oikeudet on turvattu, jos yhteisöjen tuomioistuin hylkäisi valituksen, EIP ei ole tehnyt sellaista virhettä, johon vahingonkorvausvastuu voisi perustua.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 32 Aluksi on muistutettava, että EIP:n henkilöstösääntöjen 41 artiklassa määrätään, että ”Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee kaikki EIP:n ja sen henkilöstön jäsenten väliset yksittäiset riidat”.
- 33 Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi asiassa 110/75, Mills vastaan EIP, 15.6.1976 antamassaan tuomiossa (Kok. 1976, s. 955) todennut, että EIP:n toimihenkilön työsopimuksen purkaminen tämän sopimuksen määräysten tai yleisten työsopimus oikeudellisten periaatteiden vastaisesti voidaan katsoa mitättömäksi ja että yhteisöjen tuomioistuimen tehtäviin kuuluu tarvittaessa todeta tämä mitättömyys (25 ja 26 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, että ”työsopimuksen purkamisen ’vakavan syyn perusteella’, mistä seuraamuksesta määrätään [henkilöstö]sääntöjen 38 artiklassa, voidaan myöhemmin katsoa olevan mitätön, jos yhteisöjen tuomioistuin toteaa, ettei tällaista syytä ole olemassa” (27 kohta).
- 34 Tämän jälkeen on korostettava, että EY 233 artiklan mukaan ”toimielimen, jonka säädös on julistettu mitättömäksi tai jonka laiminlyönti on julistettu tämän sopimuksen vastaiseksi, on toteutettava yhteisön tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet”.
- 35 EY 242 artiklassa määrätään lisäksi näin:— — yhteisön tuomioistuimen käsiteltävänä olevalla kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta. Yhteisön tuomioistuin voi kuitenkin määrätä kanteen kohteena olevan säädöksen täytäntöönpanon lykättäväksi, jos se katsoo, että olosuhteet sitä edellyttävät”.

- 36 Sen lisäksi, että nyt esillä olevan asian asiakirjoista ilmenee, että EIP ei ole täytäntöönpannut asiassa Hautem annettua tuomiota, niistä ilmenee vielä, että se kieltäytyy menettelemästä näin ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin on antanut tuomion asiassa C-449/99 P.
- 37 EIP on nimittäin 8.12, 22.12. ja 30.12.1999 päivätyissä kirjeissä kieltäytynyt suostumasta kantajan asiamiehen esittämään, asiassa Hautem annetun tuomion täytäntöönpanoa koskevaan pyyntöön siitä syystä, että täytäntöönpano olisi hyvän oikeudenhoidon vastaista, koska kyseisen tuomion tuomiolauselman kahteen kohtaan piti saada lisäselvitystä tuomiosta, jonka yhteisöjen tuomioistuin tulisi antamaan asiassa C-449/99 P.
- 38 On pakko todeta, että EIP ei ole esittänyt välimielihakemusta, jossa se olisi pyytänyt valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanon lykkäämistä. Se ei näin ollen voi väittää, että yhteisöjen tuomioistuimen tuomion odottaminen on hyvän oikeudenhoidon mukaista. Kuten edellä on esitetty, toimielimen, jonka säädös on julistettu mitättömäksi, on toteutettava kumoamistuomion täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Yksinomaan yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä kanteen kohteena olevan säädöksen täytäntöönpanon lykättäväksi, jos se katsoo, että olosuhteet sitä edellyttävät.
- 39 EIP toteaa tältä osin, ettei se ollut katsonut olevan syytä hakea täytäntöönpanon lykkäämistä, koska sitä ei alaa koskeva oikeuskäytäntö huomioon ottaen olisi sille myönnetty sen vuoksi, että EIP:n kaltainen toimielin ei koskaan voisi näyttää korjaamattoman vahingon syntymistä toteen. On selvää, että tämä täytäntöönpanon lykkäämisedellytys ei täyttynyt, sillä EIP:lle voidaan perustellusti vastata, että jos sen valitus hyväksyttäisiin, se voisi turvautua sen käytettävissä oleviin oikeudellisiin keinoihin periäkseen takaisin kaikki kantajalle mahdollisesti maksetut määrät. Näin ollen vaikuttaa siltä, että EIP on harkitusti menettellyt siten, että se tosiasiallisesti hyötyisi täytäntöönpanon lykkäämisestä, jota se

ei katsonut tuomioistuimen voivan sille myöntää, ja että se on tästä syystä menettelyllään rikkonut perustamissopimuksen määräyksiä.

- 40 EIP:n sen ehdotuksen osalta, jossa se tarjoutui tallettamaan summan, joka olisi määrältään vastannut kantajan irtisanomisen jälkeen erääntyneitä palkkoja, riittää kun todetaan, että tällainen toimenpide ei ole asiassa Hautem annetun tuomion tuomiolauselman mukainen eikä sitä tästä syystä voida pitää kyseisen tuomion täytäntöönpanotoimenpiteenä. Tähän päätelmään ei millään tavoin vaikuta se EIP:n esittämä seikka, että kantajalle annettiin tällä toimenpiteellä täydet takeet täytäntöönpanon asianmukaisuudesta. On nimittäin muistutettava, että EY 243 artiklan perusteella yksinomaan yhteisöjen tuomioistuin voi päättää väliuudista, jos se pitää niitä tarpeellisina, ja että EIP ei voi ottaa tätä oikeutta itselleen.
- 41 EIP ei voi myöskään väittää, että se kohtuullinen aika, jonka kuluessa asiassa Hautem annettu tuomio on täytäntöönpanettava, ei ole vielä päättynyt. Tällainen väite voitaisiin ottaa huomioon vain siinä tapauksessa, että EIP olisi joko ryhtynyt toteuttamaan kyseisen tuomion täytäntöönpanotoimenpiteitä tai ilmaissut aikomuksensa ryhtyä niihin, koska sillä ei aineellisista tai hallinnollisista syistä vielä ollut ollut tarvittavaa aikaa toteuttaa näitä toimenpiteitä. EIP ei kuitenkaan ole vedonnut tällaisiin seikkoihin. Päinvastoin edellä mainituista kirjeistä ja EIP:n asiamiehen istunnossa antamista lausunnoista ilmenee, että EIP on selkeästi ilmaissut aikomuksensa olla täytäntöönpanematta asiassa Hautem annettua tuomiota ennen kun yhteisöjen tuomioistuin on antanut tuomion.
- 42 Lopuksi sen väitteen osalta, jonka mukaan on ensiarvoisen tärkeää, että yhteisöjen tuomioistuin päättää, perustuuko EIP:n ja sen henkilöstön välinen suhde henkilöstösääntöihin vai sopimukseen, on korostettava, että asiassa Hautem annetun tuomion täytäntöönpano ei vaikuta siihen, miten yhteisöjen tuomioistuin tulee ratkaisemaan tämän kysymyksen valitusasiassa antamassaan tuomiossa. Lisäksi on syytä todeta, että yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Mills vastaan EIP antamassaan tuomiossa (22 kohta) todennut, että ”pankin ja sen toimihenkilöiden välisessä suhteessa [sovellettiin] sopimus-oikeudellista järjestelmää”.

- 43 Edellä esitetystä seuraa, että EIP:n menettelyllä sen kieltäytyessä ryhtymästä asiassa Hautem annetun tuomion täytäntöönpanotoimenpiteisiin rikotaan EY 233 artiklaa ja sitä on tästä syystä pidettävä sellaisena lainvastaisena menettelynä, jonka perusteella yhteisö on vastuussa vahingosta (ks. vastaavasti asia T-84/91, Meskens v. parlamentti, tuomio 8.10.1992, Kok. 1992, s. II-2335, 81 kohta; asia C-412/92 P, parlamentti v. Meskens, tuomio 9.8.1994, Kok. 1994, s. I-3757, jolla ensin mainittu tuomio on vahvistettu, ja em. asia Frederiksen v. parlamentti, tuomion 96 kohta).

Vahingon syntyminen ja syy-yhteyden olemassaolo

Asianosaisten väitteet

- 44 Kantaja väittää, että hänelle on aiheutunut henkistä kärsimystä siitä, ettei asiassa Hautem annettua tuomiota ole pantu täytäntöön.
- 45 Kantaja huomauttaa, että hän — aivan kuten hänen perheensäkin — on epävarmassa tilanteessa. Vaikka asiassa on jo annettu hänelle suotuista tuomio, jonka täytäntöönpano mahdollistaisi hänen oikeuksiensa palauttamisen, hän odottaa edelleen valitusasian käsittelyn päättymistä, vaikka EIP ei ole hakenut tämän tuomion täytäntöönpanon lykkäämistä.
- 46 Kantaja väittää tältä osin tämänhetkisen tilanteensa olevan mitä tukalin, sillä irtisanomis päätöksestä aiheutuneiden yhä syvenevien taloudellisten vaikeuksien

lisäksi ja siitäkin huolimatta, että hänellä on oikeus olla joutumatta työttömän työnhakijan asemaan, hän ei kuitenkaan ole EIP:n toimihenkilön asemassa.

- 47 Lisäksi se seikka, ettei asiassa Hautem annettua tuomiota ole täytäntöönpantu, herättää kantajan ammatillisia kykyjä ja ammatillista kunniaa koskevia epäilyjä. Mahdolliset työnantajat, joihin hän voi joutua ottamaan yhteyttä, voivat perustellusti epäillä hänen ammattitaitoaan (asia T-59/92, Renato Caronna v. komisio, tuomio 26.10.1993, Kok. 1993, s. II-1129).
- 48 EIP kiistää, että minkäänlaista henkistä kärsimystä olisi todella aiheutunut. Se toteaa, että kantaja on toiminut vähintäänkin rohkeasti vedotessaan kunniaansa, vaikka hänen on todettu syyllistyneen menettelyihin, joita — vaikka niillä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan ei voidakaan perustella irtisanomista — on joka tapauksessa pidetty vakavina. EIP väittää joka tapauksessa, ettei se ole edes epäsuorasti esittänyt kantajan kunniaa koskevia epäilyjä, varsinkaan niille työnantajille, joilta tämä on hakenut työtä.
- 49 Lisäksi EIP väittää, ettei väitetyn virheen ja kantajalle aiheutuneeksi väitetyn vahingon välillä ole välitöntä syy-yhteyttä.
- 50 Koska se vahinko, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen, on seurausta irtisanomispäätöksestä eikä siitä, että asiassa Hautem annettua tuomiota ei ole täytäntöönpantu, ei ole näytetty toteen, ettei tällaista vahinkoa olisi aiheutunut, jos EIP olisi asianmukaisesti täytäntöönpannut tämän tuomion.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 51 Vahingon osalta on syytä todeta, että menettelyllä, jossa yhteisön toimielin tai laitos kieltäytyy täytäntöönpanemasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiota, vaikka tämä kieltäytyminen koskisivatkin vain tämän tuomion ja yhteisöjen tuomioistuimen valitusasiassa antaman tuomion julistamisajankohtien välistä ajanjaksoa, vaarannetaan se luottamus, joka jokaisella yksityisellä on oltava yhteisön oikeusjärjestykseen ja joka perustuu muun muassa siihen, että yhteisöjen tuomioistuinten tekemiä päätöksiä noudatetaan. Tästä syystä ja riippumatta siitä aineellisesta vahingosta, jota saattaa aiheutua silloin kun tuomiota ei ole täytäntöönpantu, pelkäästään sillä, että tuomion täytäntöönpanosta nimenomaisesti kieltäydytään, aiheutetaan asian voittaneelle asianosaiselle henkistä kärsimystä.
- 52 Lisäksi kantajalle on EIP:n lainvastaisesta menettelystä kiistattomasti aiheutunut pitkittynyttä epävarmuutta ja epätietoisuutta oikeuksiensa tunnustamisen ja ammatillisen tulevaisuutensa suhteen, sillä hänen nykyisen ammatillisen asemansa epämääräisyys on aiheuttanut sen, että hänen on ollut vaikea löytää työtä. Tällaisesta tilanteesta aiheutuu selvästi henkistä kärsimystä (em. asia Meskens v. parlamentti, tuomion 89 kohta ja em. asia Frederiksen v. parlamentti, tuomion 110 ja 112 kohta).
- 53 Syy-yhteyden osalta riittää kun todetaan, että kantajalle aiheutunut henkinen kärsimys on välitöntä seurausta EIP:n päätöksestä olla täytäntöönpanematta asiassa Hautem annettua tuomiota eikä sitä olisi aiheutunut, jos EIP olisi asianmukaisesti täytäntöönpannut tämän tuomion.
- 54 Tästä seuraa, että EIP:n lainvastaisen menettelyn ja vahingon välinen syy-yhteys on näytetty toteen.

Johtopäätös

- 55 Kun otetaan huomioon nyt esillä olevan asian erityspiirteet ja se, että kantajalle on aiheutunut merkittävää henkistä kärsimystä, on katsottava, että asianmukainen korvaus tästä vahingosta on 25 000 euroa.

Oikeudenkäyntikulut

- 56 Työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asian hävinnyt asianosainen on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 88 artiklan mukaan yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisissä riita-asioissa toimielinten on kuitenkin vastattava omista kustannuksistaan.
- 57 Koska EIP on hävinnyt pääasian, se veloitetaan kantajan vaatimusten mukaisesti korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.
- 58 Välimenettelystä aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen osalta on todettava, että koska kantaja on hävinnyt asian, asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 59 Työjärjestyksen 97 artiklan 3 kohdan mukaan oikeudenkäyntikuluja koskevassa ratkaisussa voidaan määrätä maksuttoman oikeudenkäynnin perusteella suori-

tetun rahamäärän maksamisesta takaisin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kassaan. Kirjaaja huolehtii näiden rahamäärien perimisestä siltä asianosaiselta, joka on velvoitettu ne maksamaan.

- 60 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja on 26.6.2000 antamallaan määräyksellä myöntänyt kantajalle maksuttoman oikeudenkäynnin enintään 8 000 euron määrään asti. Kantajan asianajajalle on maksettu 3 000 euron suuruinen kulu- ja palkkioennakko. Tästä syystä on päätettävä, että EIP:n on maksettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kassaan 3 000 euroa tai muu kantajan osoittama tätä pienempi rahamäärä korvauksena pääasian oikeudenkäynnistä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Jos pääasiasta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ylittävät 3 000 euroa, EIP:n on maksettava jäljelle jäävä määrä suoraan kantajalle.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Euroopan investointipankki velvoitetaan korvaamaan kantajalle aiheutunut henkinen kärsimys 25 000 eurolla.

- 2) Euroopan investointipankki veloitetaan korvaamaan pääasian oikeudenkäynnistä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

- 3) Euroopan investointipankin on maksettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kassaan 3 000 euroa tai muu kantajan osoittama tätä pienempi rahamäärä korvauksena pääasian oikeudenkäynnistä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Jos pääasiasta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ylittävät 3 000 euroa, EIP:n on maksettava jäljelle jäävä määrä suoraan kantajalle.

- 4) Asianosaiset vastaavat itse heille välitoimimenettelystä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.

García-Valdecasas

Lindh

Cooke

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä joulukuuta 2000.

H. Jung

P. Lindh

kirjaaja

jaoston puheenjohtaja